AH 471

2026Z21776

Antwoord van minister Heerma (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) (ontvangen 27 oktober 2026)

Vraag 1

Bent u bekend met het artikel 'Bassiehof - Pieter Heerma (CDA) negeert advies waakhond, doet BIJ1 ruim ton cadeau, zwijgt over waarom'? [1]

Antwoord

Ja

Vraag 2

Klopt het dat BIJ1 van het eerder volledig teruggevorderde subsidievoorschot over 2024 uiteindelijk slechts circa € 95.000 hoeft terug te betalen? Kunt u de exacte bedragen vermelden van de verleende subsidie, het uitgekeerde voorschot, de definitief vastgestelde subsidie en de resterende terugvordering?

Antwoord

Ja, dat klopt. BIJ1 ontving voor het subsidiejaar 2024 €261.102,22 subsidie op grond van de Wet financiering politieke partijen (Wfpp). Het voorschot op de subsidie bedroeg €208.881,78. De subsidie is op 28 januari 2026 vastgesteld op nihil. BIJ1 heeft tegen dit besluit bezwaar gemaakt. Bij de beslissing op bezwaar is de subsidie vastgesteld op €113.619,88. Als gevolg van dit besluit wordt er €95.261,90 teruggevorderd.

Vraag 3

Wanneer, door wie en op welke juridische en feitelijke gronden is besloten de terugvordering te verlagen? Betreft dit een beslissing op bezwaar, een schikking of een ander besluit?

Antwoord

[1] GeenStijl, 4 oktober 2026, 'Bassiehof - Pieter Heerma (CDA) negeert advies waakhond, doet BIJ1 ruim ton cadeau, zwijgt over waarom

(https://www.geenstijl.nl/5192308/bassiehof-pieter-heerma-cda-negeert-advies-waakhond-doet-bij1-ruim-toncadeau-zwijgt-over-waarom)

BIJ1 heeft bezwaar gemaakt tegen het besluit waarbij de subsidie op nihil was vastgesteld. Naar aanleiding van de aangevoerde bezwaargronden heeft een heroverweging van het eerdere besluit plaatsgevonden. Bij de heroverweging werd volledige terugvordering niet evenredig geacht, omdat BIJ1 weliswaar te laat, maar uiteindelijk toch verantwoording heeft afgelegd over de ontvangen subsidie. De beslissing op bezwaar is namens mij genomen door de secretaris-generaal.

Vraag 4

Welke nieuwe gegevens rechtvaardigen deze verlaging ten opzichte van het eerdere besluit om de subsidie op nihil vast te stellen?[2]

Antwoord

Bij de heroverweging in bezwaar werd volledige terugvordering niet evenredig geacht, omdat BIJ1 weliswaar te laat, maar uiteindelijk toch verantwoording heeft afgelegd over de ontvangen subsidie.

Vraag 5

Heeft BIJ1 inmiddels een volledige subsidieverantwoording over 2024 aangeleverd, inclusief de vereiste accountantsverklaring? Wanneer zijn deze stukken ontvangen, welke gebreken zijn hersteld en welke tekortkomingen bestaan nog?

Antwoord

BIJ1 heeft op 3 november 2025 haar subsidieverantwoording over 2024 ingediend inclusief de vereiste accountantsverklaring. Hierbij zijn de volgende gebreken geconstateerd:

- Het activiteitenverslag van het wetenschappelijk instituut van BIJ1 ontbreekt. Hiermee is niet voldaan aan de vereisten in artikel 12, eerste lid, en artikel 26, onder e, van de Wfpp.
- De toelichting op de rekening van de kosten en opbrengsten van het wetenschappelijk instituut ontbreekt. Hiermee is niet voldaan aan artikel 26, onder c, van de Wfpp.
- In overzicht van schulden van het wetenschappelijk instituut en de instelling voor buitenlandse activiteiten ontbreekt een postcode. Hiermee is niet voldaan aan artikel 25, eerste lid, onder c van de Wfpp.
- Het financieel verslag van de instelling voor buitenlandse activiteiten is niet ondertekend en er is een afwijking geconstateerd van 8.000 euro tussen het financieel verslag en de bedragen vermeld in het activiteitenverslag. Hiermee is niet voldaan aan artikel 12, eerste lid, 1 en artikel 26, onder f, Wfpp.

Omdat de verantwoording een week na het laatste hersteltermijn is ingediend en er reeds vier hersteltermijnen geboden waren, is besloten geen aanvullende herstelwerkzaamheden uit te vragen. In plaats daarvan is er een korting toegepast van 50% op de vastgestelde subsidie: 20% wegens het ontbreken van verantwoordingsstukken, 20% voor het herhaaldelijk in gebreke blijven door het niet nakomen van hersteltermijnen en 10% wegens het feit dat dit het vierde jaar op rij is dat de verantwoording van BIJ1 ernstige gebreken vertoont.

[2] Kamerstukken II 2025/26, 32 634, nr. 21

Vraag 6

Voor welke concrete activiteiten en uitgaven mag BIJ1 de niet-teruggevorderde middelen behouden? Hoe is vastgesteld dat deze uitgaven daadwerkelijk zijn gedaan en binnen de wettelijke subsidiedoelen vallen?

Antwoord

De verantwoording van BIJ1 zal voor het eind van dit jaar via rijksoverheid.nl openbaar gemaakt worden. Voor een overzicht van de subsidiabele activiteiten verwijzen we graag naar deze verantwoording. Het vaststellen of de uitgaven die genoemd worden in deze verantwoording daadwerkelijk zijn gedaan is de verantwoordelijkheid van de accountant. Hetzelfde geldt voor de controle of de genoemde activiteiten binnen de wettelijke subsidiedoelen vallen. Gezien de goedkeurende accountantsverklaring zie ik geen reden om hieraan te twijfelen.

Vraag 7

Is de Commissie toezicht financiën politieke partijen (Ctfpp) opnieuw om advies gevraagd voordat de terugvordering werd verlaagd? Zo ja, wat luidde dit advies? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

De Ctfpp is in haar advies van 23 september 2025 over verantwoordingsjaar 2024 ingegaan op de verantwoording van BIJ1. De commissie adviseerde om de subsidie aan BIJ1 over 2024 vast te stellen op nihil. Dit advies is overgenomen bij het initiële besluit tot vaststelling. In bezwaar is anders besloten. Het eerdergenoemde advies van de Ctfpp is meegewogen bij de heroverweging in bezwaar.

Vraag 8

Hoe heeft u bij uw besluit meegewogen dat de Ctfpp vanwege herhaaldelijke niet-naleving volledige terugvordering adviseerde en een lichtere maatregel onwenselijk achtte?[3]

Antwoord

Het advies van de Ctfpp dateert van 23 september 2025. Hierna heeft BIJ1 alsnog een verantwoording ingediend. De ingediende verantwoording is niet

[3] Advies Ctfpp over verantwoordingsjaar 2024, 23 september 2025, kenmerk Ctfpp 2025/02.

meegenomen bij het besluit tot nihilstelling omdat deze buiten het gestelde hersteltermijn was ingediend. In de bezwaarprocedure werd nihilstelling niet evenredig geacht omdat er uiteindelijk wel een verantwoording is ingediend. De ingediende verantwoording is daarom alsnog beoordeeld en is er een korting toegepast van in totaal 50% (zie toelichting vraag 5).

Vraag 9

Heeft de financiële positie van BIJ1 of het risico op betalingsproblemen een rol gespeeld bij de verlaging? Zo ja, waarom heeft dit dan geleid tot een lager terug te betalen bedrag en niet uitsluitend tot een betalingsregeling?

Antwoord

Nee, de financiële positie van BIJ1 of het risico op betalingsproblemen hebben geen rol gespeeld bij de verlaging.

Vraag 10

Deelt u de opvatting dat politieke partijen die met belastinggeld worden gefinancierd hun besteding volledig moeten verantwoorden en dat herhaaldelijke tekortkomingen consequenties moeten hebben? Hoe geeft uw besluit daaraan invulling?

Antwoord

Ik deel deze opvatting. Daarom worden de eisen uit de Wfpp strikt gehanteerd. Herhaaldelijke tekortkomingen hebben consequenties. Mede daarom is er een korting toegepast van in totaal 50% op de vastgestelde subsidie aan BIJ1 over 2024 (zie toelichting vraag 5).

Vraag 11

Hoe waarborgt u dat voor alle politieke partijen dezelfde maatstaven gelden bij ontbrekende verantwoording, overschrijding van hersteltermijnen en heroverweging van terugvorderingen? Kunt u aangeven in welke vergelijkbare gevallen sinds 2021 een terugvordering is verlaagd en op welke gronden?

Antwoord

Er is één vergelijkbaar geval sinds 2021 waarbij een terugvordering na bezwaar is verlaagd. In de verantwoording van BIJ1 over de subsidie van 2021 ontbrak een goedkeurende accountantsverklaring van het wetenschappelijk instituut en de

jongerenvereniging. Er is toen besloten om een bedrag van € 127.840,29 terug te vorderen. Dit besluit is in bezwaar deels gegrond verklaard omdat met het indienen van het bezwaar de partij ook een accountantsverklaring over het wetenschappelijk instituut heeft overlegd. In het besluit op bezwaar is de terugvordering verlaagd naar € 8656,29. Uw kamer is hierover op 7 mei 2024 geïnformeerd.[4]

Bij dit vergelijkbare geval is geen aanvullende subsidiekorting toegepast. Dit besluit vormt het eerste precedent in dergelijke kortingen.

Vraag 12

Klopt het dat BIJ1 al geruime tijd over het gewijzigde besluit beschikte zonder dat de Kamer hierover afzonderlijk was geïnformeerd? Waarom is de Kamer niet actief geïnformeerd, terwijl dat na de bezwaarprocedure over de subsidie aan BIJ1 voor 2021 wel gebeurde?[5]

Antwoord

BIJ1 is sinds 24 juli 2026 in bezit van het besluit op bezwaar. Per 4 september 2026 is dit besluit onherroepelijk. Conform de gebruikelijke gang van zaken informeer ik uw Kamer hierover vóór het einde van dit jaar in een bredere brief over het toezicht op politieke partijen.

Vraag 13

Bent u bereid het oorspronkelijke terugvorderingsbesluit, het gewijzigde besluit, de onderliggende berekening, eventuele aanvullende adviezen en de bijbehorende beslisnota's aan de Kamer te verstrekken? Zo nee, wat verhindert de verstrekking van ieder afzonderlijk document?

Antwoord

Ik ben bereid om deze met u te delen en zal deze meesturen met de eerdergenoemde brief die ik uw Kamer toestuur voor het einde van dit jaar.

Vraag 14

Is het aangekondigde sanctieregime, dat volgens uw eerdere Kamerbrief vóór 1 juli 2026 in werking moest treden, inmiddels van kracht? Welke gevolgen verbindt dit regime aan herhaaldelijke overtredingen en is het bij deze besluitvorming toegepast?[2]

---

[4] Kamerstukken II 2023/24, 32 634, nr. 15.
[5] Kamerstukken II 2022/23, 32 634, nr. 10

Antwoord

Nee, het handhavingsbeleid is nog niet van kracht en ook niet toegepast op deze casus. Het aangekondigde handhavingsbeleid wordt eind dit jaar gedeeld met uw Kamer en gepubliceerd in de Staatscourant.

Vraag 15

Bent u bereid alsnog het volledige voorschot terug te vorderen indien niet deugdelijk kan worden aangetoond dat de behouden middelen rechtmatig zijn besteed? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Het is de verantwoordelijkheid van de accountant van een politieke partij om vast te stellen of middelen rechtmatig zijn besteed. De accountant stelt hiervoor op basis van de verantwoording een accountantsverklaring op. BIJ1 heeft op 3 november 2025 haar subsidieverantwoording over 2024 ingediend inclusief een goedkeurende accountantsverklaring. Er is daarom geen aanleiding om te twijfelen aan de rechtmatigheid van de bestede middelen.

Vraag 16

Kunt u deze vragen afzonderlijk en binnen de gebruikelijke termijn beantwoorden?

Antwoord

Ja, dat kan ik.